

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/33972-2
Saksbehandler Mona Gjellereide

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	28.01.2025

Høringssvar - forslag til endring i tannhelsetjenesteloven med forskrift (rett til nødvendig tannhelsehjelp med redusert vederlag for unge voksne i alderen 25 til 28 år)

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Agder fylkeskommune støtter ikke forslaget om å ta nye grupper inn i tannhelsetjenesteloven. Dette begrunnes med at man bør avvete resultatene av Stortingets behandling av NOU 2024:18 En universell tannhelsetjeneste – Harmonisering, styring og utvidet offentlig ansvar.

Vedlegg

24_33972-1 Høring - Forslag til endringer i tannhelsetjenesteloven 2630402_1_1
NOU 2024 18

Sammendrag

Fylkeskommunedirektøren støtter ikke forslaget om å ta inn ny gruppe, 25–28 åringer inn i tannhelsetjenesteloven nå.

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår å lovfeste rett til nødvendig tannhelsehjelp i den offentlige tannhelsetjenesten for personer i aldersgruppen 25 til og med 28 år fra 01.07.25. Det foreslås at tannhelsehjelpen gis med redusert betaling, i form av 25 prosent egenandel beregnet ut fra departementets takster. Egenandelen foreslås regulert i forskrift om vederlag for tannhelsetjenester i den offentlige tannhelsetjenesten. Forslaget er i samsvar med retten til tannhelsehjelp som allerede gjelder for unge voksne fra 19 til 24 år.

Saksopplysninger

I Hurdalsplattformen er det nedfelt at regjeringen ønsker en gradvis utvidelse av den offentlige tannhelsetjenesten, med mål om å likestille den med andre helsetjenester.

August 2022 oppnevnte regjeringen Tannhelseutvalget, som hadde som formål å foreta en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten, herunder organisering, finansiering og lovverket inkludert regulering og rettigheter.

På bakgrunn av dette vil Helse- og omsorgsdepartementet styrke pasientenes rettigheter i den offentlige tannhelsetjenesten og styrke det forebyggende arbeidet for god tannhelse. Det foreslås derfor å lovfeste retten til tannhelsehjelp til redusert pris i den offentlige tannhelsetjenesten, slik at gruppen ungdom og unge voksne i loven utvides til også å omfatte personer i aldersgruppen fra 25 til og med 28 år i behandlingsåret.

Vurderinger

Fra et tannhelsefaglig ståsted er det problematisk å gi en ny alderskohort et tilbud, da det oppleves at det ikke er denne gruppen som har det største behovet for tannhelsetjenester. Det er andre grupper som har et tydeligere behov. Eksempelvis psykiatriske pasienter i poliklinisk behandling i spesialisthelsetjenesten, og pasienter som får tjenester fra ACT- (Assertive Community Treatment) og FACT-team (Flexible Assertive Community Treatment). ACT- og FACT-teamene gir oppsøkende og helhetlige tjenester til voksne med alvorlige, gjennomgripende og langvarige psykiske lidelser. Dette er en gruppe som i liten grad oppsøker hjelpeapparatet.

Tannhelseutvalget foreslår i NOU 2024:18, en trinnvis utvidelse av et utvidet offentlig ansvar. Utvalget skriver:

Et første trinn i en offentlig utvidelse av ansvaret for tannhelsetjenesten, kan gjøres på følgende måte:

- Alle gis rett til akutt tannhelsehjelp mot en egenandel som for akutt hjelp fra helse- og omsorgstjenesten (forslag 9).
- Tannhelsetjenester som er en nødvendig del av spesialisthelsetjenesten, innlemmes i spesialisthelsetjenesten (forslag 8).
- Henvisninger til spesialisttannhelsetjenester og behandling i narkose prioriteres i henhold til prioriteringskriteriene.
- Barn og unge får tilgang til nødvendig tannregulering, vederlagsfritt (forslag 5).

Grupper som etter dagens tannhelsetjenestelov, har rettigheter og er stønadsberettiget, beholder sine rettigheter (i all hovedsak).

- Tannhelsetjenester til personer med særskilt behov utvides (forslag 3, 6 og 7).
- Eldre over 75 år får tilgang til nødvendig tannhelsehjelp mot en egenandel.

I trinn 2 anbefaler utvalget at hele befolkningen gis rett til nødvendige tannhelsetjenester. Gitt at trinn 1 er iverksatt, vil voksne som ikke er omfattet av tiltakene i trinn 1, kunne tilbys nødvendig tannhelsehjelp mot en moderat egenandel. Det foreslås derfor at alle skal ha rett til nødvendig tannhelsehjelp, som finansieres ved å utvide dagens frikort for helsetjenester til å omfatte egenandeler for nødvendige tannhelsetjenester

Utvalget viser også til at prioriteringskriteriene nytte, ressurs og alvorlighet bør ligge til grunn for en vurdering av hvem som får rettigheter og støtteordninger. Tannhelsestatus for unge voksne, er at størstedelen av denne gruppen har god munn- og tannhelse. De vil derfor ikke ha størst behov for offentlig finansiert tannbehandling. Å gi offentlig finansiert tannbehandling til aldersgruppen 25–28 år, strider derfor med tannhelseutvalgets anbefalinger i NOU 2024:18.

NOU 2024:18 er sendt på høring, med svarfrist 15 mars 2025

Regionplan Agder 2030

Å ikke utvide tannhelsetjenesten loven til å inkludere 25–28 åringer vil ikke ha noe konsekvens for Regionplan Agder 2030

Økonomiske konsekvenser

Utvidelsen av ny rettighetsgruppe er tenkt kompensert gjennom statlige overføringer. Det foreslås at den enkelte fylkeskommune selv bestemmer hvordan iverksettelsen av en ev. lovendring skal gjennomføres. Det kan gjøres enten ved å bygge ut egne tjenester, eller ved å kjøpe tjenester hos private tjenesteytere. Velger fylkeskommunen å kjøpe tjenester, kan utgiftene bli større enn den statlige overføringen, da private aktører har høyere honorar enn takstene fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet. Det vil medføre til at fylkeskommunen subsidierer den private tannhelsetjenesten.

Konklusjon

Tannhelseutvalgets utredning NOU 2024:14, er ikke behandlet. Med bakgrunn i dette, støtter ikke fylkeskommunedirektøren i Agder forslaget om endring av tannhelseloven, og derav heller ikke endring av vederlagsforskriften for den offentlige tannhelsetjenesten. Fylkeskommunedirektøren mener man skal avvente ferdigbehandling av NOU 2024:18

Kristiansand, 10.01.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Vegard Nilsen
fylkesdirektør folkehelse